

GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING ORANJE-NASSAU

T.a.v.: De leden van de GVON

Betreft: Studiereis naar Duitsland 2022

Veenendaal, februari 2022

Beste leden,

Het doet ons genoegen u hierbij te informeren over de eerstkomende Verenigingsreis. Georganiseerd wordt een zesdaagse touringcarreis naar Thüringen in Midden-Duitsland. We verblijven de gehele reis in hetzelfde hotel. De data zijn maandag 27 juni t/m zaterdag 2 juli 2022.

Sterke Vrouwen van Nassau. Centraal staat Juliana van Stolberg (1506-1580), geboren op het slot Stolberg en stammoeder van het Huis Oranje-Nassau. Op deze reis volgen wij de jongere vrouwen van Nassau die door hun huwelijken elders terechtwamen en in hun nieuwe omgeving vaak een grote rol speelden. Zij leefden op het breukvlak van lutheranisme en calvinisme en maakten (het begin van) de verwoestende 30-jarige godsdienstoorlog in Duitsland mee. De banden met de Nederlanden waren vaak hecht.

Deze reis wordt georganiseerd door Historizon en de heer B. Bilker (voorzitter van de Stichting Nassau en Friesland) zal de reis inhoudelijk zal begeleiden.

Wij wijzen erop dat deelname aan deze reis alleen voorbehouden is aan leden van de Geschiedkundige Vereniging Oranje-Nassau. Het aantal deelnemers bedraagt maximaal veertig personen. De reissom bedraagt € 1.095,- per persoon als u samen gebruikmaakt van een tweepersoonskamer met douche en wc. Een dito eenpersoonskamer komt met toeslag op € 1.245,- per persoon. Fooi voor de chauffeur van maatschappij Munckhof is inbegrepen.

Bij de prijs zijn de reis- en hotelkosten, de diners en lunches, toegangen en gidsen inbegrepen. De kosten voor een eventueel verblijf in Hotel Het Veluwe Bos voorafgaand aan de reis en de reünie zijn niet inbegrepen, maar zullen uiteraard ook zo laag mogelijk gehouden worden.

Historizon,
Postbus 3, 3900 AA Veenendaal
@: info@historizon.nl
T: 088 - 63 60 200

Met vriendelijke groet,
Namens de GVON, Piet Segers

Kort programma van de GVON studiereis naar Thüringen, thema Sterke

Vrouwen van Nassau | 27 juni t/m 2 juli 2022 *(uiteraard onder voorbehoud)* (Voor reizigers met auto's van zondag 26 op maandag 27 juni : Fletcher Hotel Het Veluwe Bos, Beekbergen. Dit verblijf is optioneel, en niet inbegrepen in de reissom.)

Dag 1: maandag 27 juni 2022, reis naar Thüringen

- Onze touringcar haalt gasten bij NS station Apeldoorn, vervolgens voor vertrek naar Duitsland koffie en taart in hotel Het Veluwe Bos.
- Onderweg inleidingen door dhr. Bearn Bilker.
- Bezoek Fürstliches Residenzschloss Detmold met ontvangst door Prinz Stephan Leopold zur Lippe.
- Verblijf vijf nachten in Hotelpark Stadtbrauerei in Arnstadt.
- Diner in het hotel.
- Lezing door dhr. Bearn Bilker over de Kleinstaaterei Thüringen en zijn vele vorstenhuizen.

Dag 2: dinsdag 28 juni 2022, Schloss Sondershausen, en Stolberg

- Bezoek Schloss Sondershausen met een rondgang door de pronkvertrekken en bezichting van de 18de-eeuwse gouden koets.
- Lunch in hotel Stolberger Hof, wij hopen daar vorst en vorstin Stolberg-Stolberg (weer) te ontmoeten.
- Bezoek aan Schloss Stolberg, voor de presentatie Stolberg-Nederland-Oranje en de tentoonstelling, samengesteld door Eelco Elzenga en Marieke Spliethoff.
- Diner in het hotel.
- Vertelling door dhr. Bearn Bilker over de historie van Haus Schwartzburg, in relatie tot het Huis Oranje Nassau en de ontmoeting van Wilhelmina met Hendrik in Schwarzburg.

Dag 3: woensdag 29 juni 2022, Heidecksburg in Rudolstadt en Schloss Schwarzburg.

- Via het indrukwekkende Schwarzatal rijden we naar Schloss Schwarzburg
- Schloss Schwarzburg, bezoek aan de Kaisersaal
- Lunch in restaurant Schillerhaus in Rudolstadt
- Rudolstadt, Schloss Heidecksburg. Grootste barokpaleis met Rococo en miniature expositie.
- Diner in hotel.

Dag 4: donderdag 30 juni 2022, Paulinzella en Arnstadt

- Bezoek aan Paulinzella. Middeleeuwse ruïne uit de 11^e eeuw. Daarna door naar Arnstadt.
- Stadswandelingen met thema Catharina van Nassau en Günther XLI van Scxhwarzburg-Arnstadt, o.a. naar Prinzenhof en Liebfrauenkirche met epitaaf.
- Lunch in restaurant Burgkeller.
- Bezoek aan Neues Palais en de beroemde poppenverzameling van de vorstin.
- Diner in hotel

Dag 5: vrijdag 1 juli 2022, Schloss Burgk en Saalfeld.

- Vandaag naar Schloss Burgk. Burcht van de vorstelijke familie Reuss. (Kaiserin Hermine, 2e vrouw van keizer Wilhelm II).
- Slotbezichtiging. In de slotkapel wordt het Silbermannorgel voor ons bespeeld.
- Lunch in Slotcafé.
- Bezoek aan Saalfeld waar de familie Saksen-Coburg-Saalfeld vandaan komt.
- Diner in hotel

Dag 6: zaterdag 2 juli 2022, Schloss Friedenstein en terugreis naar Apeldoorn

- Bezoek aan Schloss Friedenstein in Gotha. Van de familie Saksen-Coburg-Gotha.
- We onderbreken de terugreis voor een lunch.
- Ca. 18.00 uur verwachte aankomst bij NS station Apeldoorn, daarna naar de auto's bij hotel Het Veluwe Bos, Beekbergen.

Toelichting:

Uitgangspunt voor deze reis zijn de vrouwen van Nassau die door hun huwelijken elders terechtkwamen en in hun nieuwe omgeving vaak een grote rol speelden. Zij leefden op het breukvlak van lutheranisme en calvinisme en maakten (het begin van) de verwoestende 30-jarige godsdienstoorlog in Duitsland mee. De banden met de Nederlanden waren vaak hecht.

Centraal staat *Juliana van Stolberg* (1506-1580), geboren op het slot Stolberg en stammoeder van het Huis Oranje-Nassau.

Catharina van Hanau-Münzenberg (1525-1581), dochter uit Juliana's eerste huwelijk. Catharina van Hanau huwde 1543 met graaf Johan von Wied. Zij woonden op Schloss Runkel.

Elisabeth van Nassau (1542-1603), dochter van Juliana van Stolberg, trouwde in 1559 met Conrad van Solms-Braunfels. Zij woonden op Schloss Braunfels. Grootmoeder van Amalia van Solms.

Catharina van Nassau (1543-1624), dochter van Juliana van Stolberg, volgens de overlevering de lievelingszuster van Willem van Oranje. Hij zou in 1584 haar armen gestorven zijn. Zij trouwde 1560 in Arnstadt met Günther XLI/de 41e graaf van Schwarzburg-Arnstadt (1529-1583), bijgenaamd De Strijdbare/Bellicosus, de beste vriend van de prins. Het echtpaar bouwde ter gelegenheid van hun huwelijk in Arnstadt het renaissanceslot Neideck. Als weduwe bewoonde Catharina het Prinsenhof naast de Liebfrauenkirche, waar hun grafmonument/epitaaf te zien is.

Juliana van Nassau (1546-1588), dochter van Juliana van Stolberg, zij is lang thuis gebleven op de Dillenburg, waar zij haar moeder assisteerde in de hofapotheek en in de kruidentuin. In 1575 trouwde zij met Albrecht van Schwarzburg-Rudolstadt (1537-1605), broer van haar zwager Günther. Zij woonden op het slot Heidecksburg in Rudolstadt.

GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING ORANJE-NASSAU

Catharina Belgica van Oranje-Nassau, prinses van Oranje (1578-1648) een dochter van Willem van Oranje en Charlotte de Bourbon. Zij huwde 1596 op de Dillenburg graaf Philips Lodewijk II van Hanau-Münzenberg (1576-1612). De kinderloze Catharina van Nassau (1543-1624) voedde na de moord op Willem van Oranje in 1584 haar petekind Catharina Belgica op in Arnstadt. In de 30-jarige oorlog vanaf 1618 speelde Catharina Belgica als regentes/weduwe een belangrijke rol in het graafschap Hanau. Uiteindelijk stierf zij in 1648 in ballingschap in Den Haag aan het hof van Frederik Hendrik, vlak voor het einde van de 30- en 80-jarige oorlog.

Magdalena van Nassau (1595-1633), een dochter van graaf Jan de Oude, de broer van Willem van Oranje. Zij trouwde in 1624 met Georg Albrecht graaf van Erbach en dankzij haar bevindt zich in het Schloss Erbach in het Odenwald een portretgalerij van Nassaus en Oranjes.

De zusters *Amalia, Louise Christine, Ursula en Elisabeth van Solms-Braunfels* zijn opgevoed op Schloss Braunfels aan de Lahn. Hun grootmoeder was Elisabeth van Nassau, zuster van Willem van Oranje en echtgenote van Conrad van Solms-Braunfels.

Amalia van Solms (1602-1675) werd de echtgenote van Frederik Hendrik graaf van Nassau, prins van Oranje; *Louise Christine van Solms* (1606-1669), de tweede echtgenote van Johan Wolfert van Brederode; *Ursula van Solms* (1594-1657), echtgenote van Christoph II van Dohna, Heer van Schlobitten; en *Elisabeth van Solms* (1593-1636), echtgenote van Wolfgang Friedrich Von Salm Daun.

verder ontmoeten we:

Wilhelmina, koningin der Nederlanden (1880-1962) In Schloss Schwarzburg bij Hendriks grootmoeder Mathilde zu Schwarzburg –Rudolstadt (geboren Hohenlohe-Langenburg) vond in 1900 de ontmoeting van koningin Wilhelmina en prins Hendrik van Mecklenburg Schwerin plaats. Liefde op het eerste gezicht, van haar kant althans! Pal naast kasteel Schwarzburg logeerden koningin Emma en koningin Wilhelmina in 1900 in Hotel Weisser Hirsch.

Anna Luise prinses van Schönburg-Waldenburg (1871-1951), de echtgenote van Günther Victor van Schwarzburg (1852-1925) de tot november 1918 laatste regerende vorst van de vorstendommen Schwarzburg-Rudolstadt en Schwarzburg-Sondershausen, die door hem in personele unie geregeerd werden. Anna Luise van Schwarzburg was een tante van prins Hendrik van Mecklenburg. Het stamslot Schwarzburg werd haar in 1940 door de Duitsers ontnomen, waarna het volledig werd afgebroken. De prinses was zeer geliefd in haar kleine vorstendommen. Haar overlijden in armoede op slot Sondershausen in 1951 werd door de Russische bezetter en de Stasi geheim-gehouden. Desondanks waren de straten van Rudolstadt vol met burgers die haar de laatste eer bewezen en ook de kerk was tot de laatste bank bezet.

Walburgis van Nieuwenaer/Neuenahr, gravin van Meurs (1522-1600). Zij trouwde in 1546 met Filips van Montmorency, de graaf van Horne, die in 1568 op last van Alva werd onthoofd. Enkele jaren later hertrouwde ze met Adolf van Nieuwenaer, stadhouder van Utrecht en Gelderland. Zij zette zich in voor de verspreiding van het protestantisme en voor de zaak van de opstandelingen tijdens de Tachtigjarige Oorlog. In haar testament liet zij het graafschap Meurs na aan prins Maurits van Oranje.

GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING ORANJE-NASSAU

- wijzigingen voorbehouden -

Literatuur o.a.

Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland:

[http://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/..](http://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/)

met o.a. medewerking van Matty Klatter

Reinildis van Ditzhuyzen: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/landen/duitsland/cultuur/het-huis-van-oranje-nassau-en-duitsland/>